

ONDERSTEUNING VAN TOERISME EN RECREATIE

1

→ WAAR WILLEN WE NAAR TOE?

Voor de duurzame ontwikkeling van het kustgebied is het ondersteunen van toerisme en recreatie een hoofddoelstelling. Het toerisme wordt beschouwd als een sociaal-economische hefboom voor de regio. Bij de verdere ontwikkeling van de toeristische sector is het streven naar duurzame en kwalitatieve werkgelegenheid noodzakelijk, net zoals het continu activeren van het toerisme door middel van marktdiversificatie.

→ WAAR STAAN WE VANDAAG?

Het toerisme in de kustregio is heel divers. De toerist kan zijn keuze maken uit een mix van verblijfsvormen, *all weather*faciliteiten en recreatieve mogelijkheden in de kustgemeenten en de polderdorpen. **Als belangrijke economische activiteit heeft de toeristische sector een invloed op de werkgelegenheid, het gebruik van de openbare ruimte, de mobiliteit en de leefbaarheid aan de kust.**

De kust evolueert steeds meer naar een bestemming voor tweedeverblijfstoeristen. De vraag naar tweede verblijven heeft een sterke invloed op de vastgoedprijzen. De hoge prijzen zetten commerciële logiesvormen als hotels en campings sterk onder druk. De ruimte van hotels wordt immers steeds vaker ingenomen door appartementsblokken, en campings dreigen te verdwijnen voor tweedeverblijfsparken. Daardoor worden de mogelijkheden beperkter om voor een korte periode aan de kust te overnachten.

Het grote aantal tweede verblijven heeft een invloed op de economische groei van de kust. Zo hebben tweede verblijven een lagere jaarlijkse bezetting, in tegenstelling tot andere logiesvormen zoals hotels. Toch mag de economische waarde van het tweedeverblijfstoerisme niet onderschat worden.

De verschuiving van hoteluitbating naar tweedeverblijfszones heeft ook een invloed op de werkgelegenheid. Binnen de toeristische sector situeren de jobs zich vooral in de horeca, waar de hotels een belangrijk aandeel in hebben. Deze werkgelegenheid wordt grotendeels gekenmerkt door seizoensarbeid en wisselende uren. Van het personeel wordt dan ook een grote flexibiliteit verwacht. Hierdoor ondervinden werkgevers problemen om vacatures ingevuld te krijgen. De laatste jaren is er evenwel een evolutie merkbaar naar een meer gespreid toeristisch seizoen. Hierdoor zullen ook voltijdse banen het jaar rond ontstaan.

Een bijkomend knelpunt voor de verdere toeristische ontwikkeling is de bereikbaarheid van de kust. De laatste vijf kilometer richting zee lopen vaak heel stroef. De attractiviteit van de kust als toeristische bestemming wordt echter voor een belangrijk deel bepaald door de vlotte bereikbaarheid ervan. Het openbaar vervoer (trein, tram, bus) vormt hier een duurzaam alternatief en de afgelopen jaren maakten ook procentueel steeds meer dagjesmensen er dankbaar gebruik van. Deze stijgende trend wordt mee bepaald door een aantal positieve beleidsmaatregelen.

De kust is populair bij een brede groep van toeristen. **Mensen met beperkingen en ouderen vormen een belangrijke toeristische doelgroep.** Diverse organisaties en besturen werken dan ook projecten uit om de toegankelijkheid van de kust voor minder mobiele mensen te verhogen. Het inzetten van assistenten of de verhuur van aangepaste strandrolstoelen zijn hier voorbeelden van. In april 2007 keurde de provincie een stedenbouwkundige verordening goed inzake toegankelijkheid. Indieners van een bouwaanvraag moeten zich voortaan houden aan toegankelijkheidscriteria.

→ WAT KUNNEN WE DOEN?

Zowel de kustgemeenten als de hogere overheden spelen een belangrijke rol in het behouden van hotels aan de kust. Om te voorkomen dat de hotelfunctie gaandeweg zou verdwijnen, moeten er speciale hotelzones aangeduid worden. Enkele gemeentebesturen namen hiervoor reeds initiatieven. Door voorbehouden ruimte te reserveren, kan de toenemende druk op de hotelsector verzacht worden. Daarnaast moet ook blijvend geïnvesteerd worden in de kwaliteit van de hotels aan de kust. De campingsector kent gelijkaardige initiatieven, ter bescherming van de kampeerfuncties. Ze voorkomen dat kampeerzones ingevuld worden door tweedeverblijfsparken en bieden mogelijkheden voor het ontwikkelen van eigentijdse, kwalitatieve campings.

Het verbeteren van de verkeersmobiliteit verdient bijzondere aandacht. Files op de autosnelwegen kunnen niet vermeden worden, maar de verplaatsing naar de kustgemeenten kan vlotter verlopen. De verdere ontwikkeling van grote randparkings kan het drukke autoverkeer in de badplaatsen helpen opvangen. In combinatie met een shuttledienst of *park and ride* kunnen deze parkeerplaatsen de verkeersdrukke doen dalen. Betere voorzieningen en extra promotie-inspanningen zullen steeds meer toeristen voor het openbaar vervoer doen kiezen.

De kusthoreca biedt tal van kansen aan mensen die zwakker staan op de arbeidsmarkt, zoals laaggeschoolden, mensen zonder ervaring of langdurig werkzoekenden. Ze vormen een typisch arbeidsmarktsegment aan de kust. De regio kan deze doelgroep nog beter opvangen en integreren, mits de juiste opleiding en begeleiding in de richting van de toeristische sector. De overheid moet hiervoor het kader scheppen en een flankerend beleid uitwerken, zodat er gemakkelijker ingespeeld kan worden op de grotere vraag naar flexibele arbeidskrachten in de horeca. Deze vraag typeert het hoogseizoen aan de kust. Daarbij moeten zowel de sector als het beleid oog hebben voor kwalitatieve werkgelegenheid.

Om de kust voor minder mobiele mensen (zoals ouderen of personen met beperkingen) aantrekkelijk te houden, moet verder gewerkt worden aan de toegankelijkheid, vanuit een totaalbenadering over de grenzen van beleidsdomeinen heen. Naast de verblijfsaccommodatie, verdienen ook het openbare domein, het vervoer en de sport- en spelaccommodatie aandacht. De nieuwe provinciale stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid is alvast een belangrijke stap in de goede richting. **De verhoogde beleidsaandacht voor toegankelijkheid zal zich op termijn ook vertalen in een betere toegankelijkheid van de infrastructuur.**